

SAMENVATTING DOMEIN GELOOF EN LEVENSBESCHOUWING

1	Deelname geloofsbijeenkomsten	2
2	Diversiteit geloofsbijeenkomst.....	2
3	Wijze antwoorden zoeken bij geloofsvragen.....	2
4	Geloofsbeleving.....	3
5	Houding t.o.v. geloof	3
6	Evolutie geloof.....	5

1 DEELNAME GELOOFSBIJEENKOMSTEN

52% van de respondenten van Congolese herkomst gaat **minstens één keer per week naar een geloofsbijeenkomst**. Bij de Marokkaanse en Afghaanse herkomstgroepen gaat het om 31% en 32%. Bij de Turkse herkomstgroep ligt het op 26%. Bij de Belgische, Roemeense en Poolse herkomstgroep ligt dit aandeel tussen 6% en 13%. Wanneer we berekenen wie minstens één keer per maand naar een geloofsbijeenkomst gaat, is dit 68% bij de Congolese herkomstgroep en 42% tot 44% bij de Turkse, Afghaanse en Marokkaanse herkomstgroep. De Belgische (13%) en de Roemeense (26%) herkomstgroep geven dit het minst vaak aan. Ten opzichte van 2017 geven personen van Turkse herkomst minder vaak aan dat ze minstens één keer per week naar geloofsbijeenkomsten gaan (26% t.o.v. 35%).

2 DIVERSITEIT GELOOFSBIJEENKOMST

Bij personen van Roemeense en Turkse herkomst gaat 80% en 82% naar een bijeenkomst van **vooral de eigen herkomst**. Bij de Poolse herkomstgroep gaat het om 69%. Bij de Marokkaanse en Belgische herkomstgroepen is dit 56% en 58%. Bij de Congolese en Afghaanse herkomstgroep zijn de geloofsbijeenkomsten iets vaker **gemengd** (46% en 47%) dan dat ze vooral uit de eigen herkomstgroep (44% en 43%) bestaan. Bij de Belgische en Marokkaanse herkomstgroep is 37% en 40% van de bijeenkomsten gemengd. Ten opzichte van 2017 zijn de bijeenkomsten van de Belgische herkomstgroep (37% t.o.v. 15%) en Turkse herkomstgroep (14% t.o.v. 7%) vaker gemengd en zijn de bijeenkomsten van de Congolese herkomstgroep (43% t.o.v. 29%) vaker van de eigen herkomstgroep.

3 WIJZE ANTWOORDEN ZOEKEN BIJ GELOOFSVRAGEN

- a. Bij de Afghaanse, Congolese, Turkse en Marokkaanse herkomstgroep geven 45% tot 54% van de gelovige respondenten aan dat ze **bij familie of vrienden** informatie zoeken over hun geloof. Bij Belgische, Poolse en Roemeense herkomst ligt dit tussen 19% en 27%. Ten opzichte van 2017 is er een stijging bij de Congolese herkomstgroep.
- b. Bij de Marokkaanse, Turkse en Congolese herkomstgroep geeft 34% tot 46% van de gelovige respondenten aan dat ze vragen stellen **aan de religieuze voorganger of de lokale religieuze vereniging**. Bij de Roemeense en Afghaanse herkomstgroep gaat het om 28% en 29%. Bij de Belgische en Poolse herkomstgroep gaat het om 10% en 11%. Ten opzichte van 2017 stellen personen van Turkse en Poolse herkomst minder vragen aan de religieuze voorganger of de lokale religieuze vereniging en personen van Roemeense herkomst meer.

- c. 62% tot 66% van de respondenten van Marokkaanse, Afghaanse en Turkse herkomst zoeken info over hun geloof via **internet/boeken/artikels of TV**. Bij personen van Poolse (26%), Roemeense (34%) en Congolesse herkomst (44%) ligt dit lager. Bij de gelovige respondenten van Belgische herkomstgroep zoekt 18% antwoorden op geloofsvragen op die manier. Ten opzichte van 2017 zoeken meer gelovige personen van Marokkaanse, Roemeense en Congolesse herkomst op die manier naar antwoorden.
- d. 61% van de personen van Belgische herkomst geven aan dat ze **niets of niemand** raadplegen met geloofsvragen. Bij personen van Poolse herkomst gaat het om 48% en bij personen van Roemeense herkomst 31%. Bij de andere herkomstgroepen gaat het om 6% tot 9%. Ten opzichte van 2017 geven minder personen van Belgische, Marokkaanse, Roemeense en Congolesse herkomst aan dat ze geen vragen stellen of informatie opzoeken over hun geloof.

4 GELOOFSBELEVING

- a. 88% tot 94% van de gelovige personen van Afghaanse, Turkse, Congolesse en Marokkaanse herkomst is het (helemaal) eens met de stelling **dat hun geloof een belangrijk deel is van zichzelf**. Ook bij personen van Poolse (58%) en Roemeense (77%) gaat het om een meerderheid. Bij personen van Belgische herkomst geeft 36% dit aan. Ten opzichte van 2017 geven minder personen van Turkse en Poolse herkomst dit aan en meer personen van Roemeense herkomst.
- b. Bij personen van Afghaanse, Turkse en Marokkaanse herkomst geeft 75% tot 84% aan **dat het pijn doet als iemand iets slecht zegt over zijn of haar geloof**. Bij personen van Poolse, Roemeense en Congolesse herkomst ligt dit tussen 45% en 55%. Bij personen van Belgische herkomst geeft 28% dit aan. Ten opzichte van 2017 geven personen van Turkse en Poolse herkomst dit minder vaak aan en personen van Congolesse herkomst vaker.
- c. Personen van Marokkaanse herkomst geven het vaakst aan **dat hun geloof iets is waar ze vaak aan denken** (89%). Bij respondenten van Afghaanse, Congolesse en Turkse herkomst gaat het om 73% tot 78%. Ook 67% van de Roemeense herkomstgroep geeft dit aan. Bij personen van Belgische (32%) en Poolse herkomst (41%) geven minder respondenten dit aan. Ten opzichte van 2017 geven personen van Turkse en Poolse herkomst minder vaak aan dat hun geloof iets is waar ze vaak aan denken.

5 HOUDING T.O.V. GELOOF

- a. 87% (Belgische herkomst) tot 98% (Marokkaanse herkomst) van de gelovige respondenten geeft aan dat ze evenveel respect hebben voor mensen met een ander geloof als voor mensen van hun eigen geloof. Ten opzichte van 2017 geven personen van Belgische, Poolse en Roemeense herkomst dit vaker aan.

- b. Bij de gelovige respondenten van Afghaanse herkomst geeft 22% aan dat ze het (helemaal) eens zijn met de stelling **‘Ik vind dat ik de Belgische wetten mag overtreden als deze niet samengaan met de regels van mijn geloof’**. Bij personen van Marokkaanse, Turkse en Congolese herkomst gaat het telkens om 17%. Bij personen van Poolse (3%), Belgische (5%) en Roemeense (7%) herkomst ligt dit aandeel een stuk lager.

In 2017 luidde de stelling **‘Ik vind dat de regels van mijn geloof altijd moeten voorgaan op de Belgische wetten’**. De interpretatie van deze stelling was niet eenduidig. Daarom werd de stelling in 2022 gewijzigd naar **‘Ik vind dat ik de Belgische wetten mag overtreden als deze niet samengaan met de regels van mijn geloof’**. Aangezien de stelling is gewijzigd kunnen de cijfers niet naast elkaar gezet worden. Ter info zetten we hierbij de antwoorden op de stelling in 2017.

	(Helemaal) eens		Neutraal		(Helemaal) oneens		N
	%	BI (%)	%	BI (%)	%	BI (%)	
2. Ik vind dat de regels van mijn geloof altijd moeten voorgaan op de Belgische wetten.							
Belgische herkomst	10	(7-13)	19	(15-23)	72	(67-76)	450
Marokkaanse herkomst	23	(20-26)	31	(27-35)	46	(42-50)	633
Turkse herkomst	39	(36-43)	22	(19-25)	39	(35-43)	630
Poolse herkomst	8	(6-10)	17	(14-21)	75	(71-78)	607
Roemeense herkomst	9	(7-11)	18	(15-21)	74	(70-77)	650
Congolese herkomst	19	(17-22)	20	(17-23)	61	(57-65)	741

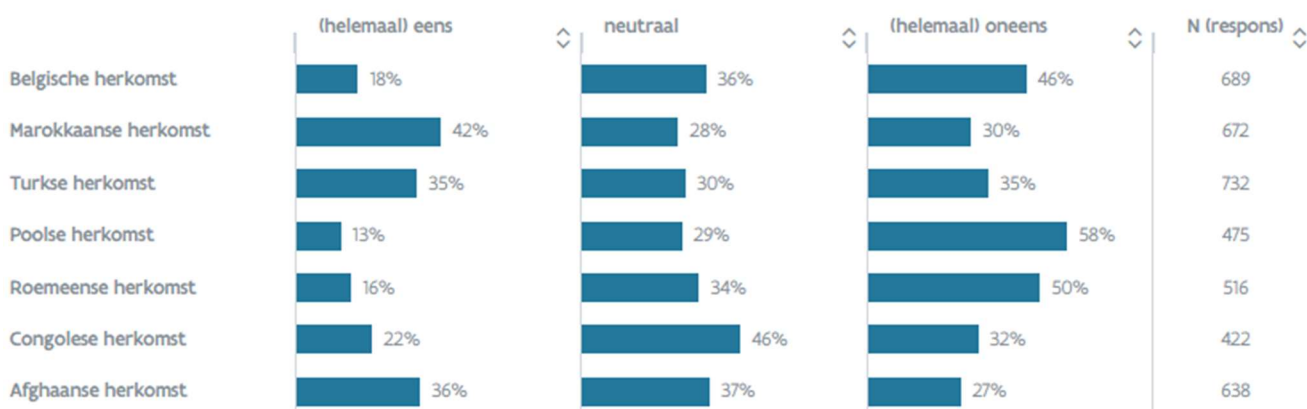
- c. Bij personen van Roemeense herkomst is 66% het (helemaal) eens met de stelling **dat het oké zou zijn als hun dochter een partner zou hebben van een ander geloof**. Bij personen van Belgische, Poolse en Congolese herkomst is 47% tot 51% het (helemaal) eens. Bij personen van Marokkaanse, Afghaanse en Turkse herkomst gaat het om 26% tot 36%. Ten opzichte van 2017 zijn personen van Turkse en Poolse herkomst het vaker eens met de stelling.
- d. De verschillen in mening i.v.m. de dochter of de zoon die een partner zou hebben van een ander geloof zijn beperkt. Bij personen van Roemeense herkomst is 67% het (helemaal) eens met de **stelling dat het oké zou zijn als hun zoon een partner zou hebben van een ander geloof**. Bij personen van Belgische, Poolse en Congolese herkomst is opnieuw ongeveer de helft van de respondenten het (helemaal) eens. Bij personen van Marokkaanse, Afghaanse en Turkse herkomst gaat het om 33% tot 41%. Ten opzichte van 2017 zijn personen van Turkse en Poolse herkomst het vaker eens.
- e. 70% van de Marokkaanse en 64% van de respondenten van de Turkse herkomstgroep is het (helemaal) eens met de stelling **dat mensen in België veel te negatief zijn over de islam**. Bij personen

van Congolese herkomst vindt 49% dit. Bij personen van Roemeense, Poolse en Afghaanse herkomst vindt 29% tot 32% dit. Bij personen van Belgische herkomst is 37% het (helemaal) eens met de stelling. Ten opzichte van 2017 zijn minder personen van Turkse herkomst en meer personen van Roemeense herkomst het eens met de stelling.

- f. Bij de Belgische en Congolese herkomstgroepen is 18% en 22% het (helemaal) eens met de stelling **dat de westerse manier van leven goed samen gaat met hoe moslims leven**. Bij de Poolse en Roemeense herkomstgroepen is 13 en 16% het (helemaal) eens met die stelling. Bij personen van Turkse, Afghaanse en Marokkaanse herkomst gaat het om 35% tot 42%. Een grote groep respondenten van alle herkomstgroepen heeft bij deze stelling 'neutraal' aangeduid. Ten opzichte van 2017 is het aandeel personen dat het (helemaal) eens is met de stelling gedaald bij personen van Marokkaanse herkomst en gestegen bij personen van Roemeense herkomst.

Aandeel (%) respondenten dat het al dan niet eens is met de stelling: 'Ik vind dat de westerse manier van leven goed samengaat met hoe moslims leven', in 2022

6 EVOLUTIE GELOOF

Bij respondenten van Congolese (58%) en Marokkaanse (50%) herkomst geeft de meerderheid aan **dat hun geloof de voorbije 10 jaar sterker is geworden**. Bij personen van Afghaanse en Turkse herkomst gaat het om 43% en 45%. Bij de Belgische (12%), Poolse (14%) en Roemeense (27%) herkomstgroepen liggen deze aantallen lager. Bij de Belgische en Poolse herkomstgroepen geven meer dan 1 op de 3 respondenten aan dat hun geloof zwakker werd. Ten opzichte van 2017 geven meer personen van Congolese herkomst aan dat hun geloof sterker werd en geven meer personen van Marokkaanse, Turkse en Poolse herkomst aan dat hun geloof zwakker werd.

Aandeel (%) gelovige respondenten naar evolutie van geloof tijdens de voorbije 10 jaar, in 2022

